

i Landbostandens Haand, er blevet benyttet, tror jeg, at alle Landboere vil betakke sig for den Bistand, de dér fik. Magten blev jo ikke lagt hos Bønderne, de har ingen privilegeret Valgret, slet ikke; nej, Magten blev lagt i Hænderne paa nogle ganske faa Ejere af store Ejendomme og Pengemænd, og det er Synd at sige, at de har anvendt denne Magtstilling til Gavn for Landbruget og Landboerne. Lige fra 1870, da man fik den første Koalition mellem Godsejerne og Embedspartiet, de Nationalliberale, har de større Ejendomsbesiddere næsten udelukkende, hele Landet over, ført en Politik i Forbindelse med Byerne, indtil disse skiftede Anskuelse. Saa længe de nationalliberale Ideer sad fast i Bybefolkningen, har de faaet Støtte i den Del af Landbefolkningen, i hvis Hænder man lagde en saa stor politisk Magt og Indflydelse, som man lagde i Godsejernes Hænder i 1866. Naar det ærede Medlem mener, at der blev indført en særlig Ret, en særlig Betyggelse for Landboerne ved den privilegerede Valgret, som blev indført i 1866, er jeg derfor ikke enig med det ærede Medlem. Det er ingen Betyggelse og har ikke været nogen Betyggelse.

Nu er vi naaet saa vidt, at vi staar lige alle sammen, hvad enten vi er læge eller lærde, store eller smaa Bønder, Byfolk eller Landboere. Dette store Gode, som vi har arbejdet og kæmpet for gennem saa mange Aar, og som vi nu har opnaaet, skal ikke forskertses ved, at der selv om det kun er teoretisk, rejses Krav om nye Skel, fremsættes nye Beklagelser over, at By og Land er lige, store og smaa lige. Derfor har jeg villet advare imod, at man fortsætter denne Diskussion. Lad os vedtage Valgloven som det, den er, et Lied i den Overenskomst, der er sluttet om Grundloven, og jeg synes, at vi skulde glæde os over det, der er opnaaet, og ikke spille Tiden med unødigt Trætte om Fortiden, ej heller med unødigt Trætte om, hvad der vil ske fremtidig. Jeg har en saadan Tilid til det danske Folks sunde Sans og til den Samfundsfølelse, der har givet sig Udslag i den Overenskomst, der er sluttet, til den Samfundsfølelse, som jeg tror hersker hos det store Flertal af det danske Folk, at jeg mener, det vil benytte denne Grundlov paa forstandig Maade. Jeg tror ikke paa, at Landbostanden vil tabe, men at den tværtimod vil vinde ved det Resultat, her er opnaaet.

Indenrigsministeren (Rode): Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) beklagede den Diskussion, som det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) havde givet Anledning til, og det kan jeg godt forstaa; men det havde naturligvis været for meget forlangt, at det ærede Medlem fra Sæby skulde holde sig tilbage i Dag og afholde sig fra at fremføre den Tale, han holdt. Man har jo den Natur, man har. Hvad siger ikke Baggesen? „Naturam furca pellas ex, hun kommer dog igen, den Heks“: driv Naturen ud med en Høtvyve, den kommer tilbage igen alligevel. Det ærede Medlem talte efter sin Natur. Hans Hukommelse er nu ikke nær saa god som hans Sindelag. Da han skildrede, hvordan det nye Grundlovsforslag og det nye Valglovsforslag var blevet til, spillede hans Hukommelse ham et Puds. Forholdet er det, at paa et vist Tidspunkt meddelte Medlemmer af Regeringen alle Partier, at paa det og det Grundlag kunde der forhandles og tilvejebringes Enighed mellem alle Partier her i Rigsdagen, og det var en Meddelelse, der navnlig maatte vække Tilfredshed i det ærede Medlems Parti, fordi det stadig har ønsket, at en saadan Overenskomst mellem alle Partier skulde finde Sted. Efter at Partierne havde faaet den Meddelelse, at paa dette Grundlag kunde der forhandles, tog de hvert for sig Stilling dertil, og først af alle erklærede det ærede Medlems Parti, at man vilde forhandle paa det givne Grundlag. Det vedtog det overmaade hurtigt, saa hurtigt, at det var ganske klart, at Partiet var yderst tilfreds dermed. Derefter er der forhandlet paa dette Grundlag, og det er under Forhandlingerne forandret adskilligt. Valglovsforslaget og grundlovsforslaget er udgaaet af Forhandlinger her i Rigsdagen, efter at der var givet Meddelelse om, at paa det og det Grundlag kunde man vistnok finde hinanden, hvis man ønskede. Det har det ærede Medlem altsaa glemt. Men det kommer af, at hans Hukommelse ikke er nær saa god som hans Sindelag. Thi at Sindelaget er godt, det ved vi jo, og den Fremstilling, det ærede Medlem gav af det nye Valglovsforslag, var jo et Vidnesbyrd derom.

Kort efter at Valglovsforslaget var blevet bekendt, skrev det moderate Blad Sorø Amtstidende, da det saa, hvordan Mandaterne var fordelte mellem København, Øerne og Jylland, da det saa, at i Forhold til den Fordeling, der havde fundet Sted, da Folketinget sidst vedtog Valglovs-